

COBUZ & ASOCIATII
SOCIETATE CIVILĂ PROFESIONALĂ DE AVOCAȚI

Avocat Andra Gherasim
S.C.P.A. Cobuz și Asociații

DESPRE ARBITRI.
CONSTITUIREA
TRIBUNALULUI
ARBITRAL.

NUMIREA ȘI
DESEMNAREA
ARBITRILOR SUB
DIFERITE REGULI DE
ARBITRAJ

COBUZ & ASOCIATII
SOCIETATE CIVILĂ PROFESIONALĂ DE AVOCAȚI

PREAMBUL

Principiul autonomiei de voință a părților reprezintă piatra de temelie a arbitrajului, pe de o parte și puterea discreționară a instituției arbitrale în a dispune în lipsa voinței părților constituie excepția.

Calitatea de **judcător privat**, ales de părți pentru a soluționa un litigiu determinat, este esențială pentru stabilirea și definirea statutului arbitrului. Funcția arbitrului este de natură jurisdicțională, ceea ce permite să se distingă misiunea acestuia de cea a expertului, conciliatorului, mediatorului ori evaluatorului.

OBLIGAȚIILE ARBITRILOR

Autoritatea și răspunderea arbitrilor își au originea în convenția arbitrală încheiată de către părți, în legea care guvernează arbitrajul, în regulile instituției care organizează arbitrajul respectiv, precum și în reguli înscrise în diferite standarde profesionale ale arbitrilor.

OBLIGAȚIILE ARBITRILOR

De competență

- ❖ nu acceptă numirea sa ca arbitru într-o cauză care nu intră în sfera competențelor sale;
- ❖ are suficient timp și resurse;

De păstrare a integrității arbitrajului

- ❖ nu acceptă o astfel de numire dacă nu își poate îndeplini misiunea în cel mai scurt timp;
- ❖ evită și previne tacticile de apărare care întârzie procedurile.

OBLIGAȚIILE ARBITRILOR

De informare

- ❖ Înainte de a accepta numirea într-o anumită cauză, arbitrul este obligat să informeze pe ceilalți membri ai tribunalului arbitral, precum și părțile, referitor la orice interese personale legate de părți sau participanții la procedură.

De comunicare

- ❖ arbitrul nu poate participa singur la nici un fel de ședințe, altele decât cele ale tribunalului arbitral, care se desfășoară în prezența numai a unei părți în litigiu.
- ❖ excepțiile de la această obligație se referă la comunicările administrative legate de desfășurarea procedurii arbitrale, cu condiția ca fiecare parte în litigiu să beneficieze de informări și consultări în acest sens din partea arbitrului.

OBLIGAȚIILE ARBITRILOR

De de a acționa profesional

- ❖ are datoria de a acționa și de a solicita și participanților la procedură să acționeze cu diligență, echidistant, cu promptitudine, răbdare și politețe față de părți și alți participanți la procedura arbitrală.

De de a pronunța sentința

- ❖ decide asupra cauzei, bazându-se pe propria sa convingere intimă și fără a lua în considerare presiuni exterioare.

De a respecta confidențialitatea dezbaterilor și a deliberărilor

CRITERII DE NUMIRE ARBITRI

- există obligativitatea selectării unor arbitri imparțiali și independenți, impunând în sarcina arbitrilor obligația de dezvăluire a oricăror aspecte care ar putea ridica dubii justificate în acest sens, de exemplu conflicte de interese.
- separat, chiar arbitrii trebuie să întrunească condiții de moralitate și bună conduită, să nu aibă naționalitatea părților (există excepții), și, bineînțeles, să dețină o desăvârșită pregătire și experiență profesională.

Ce element prevalează în constituirea TA

În procedura arbitrală, un element particular îl reprezintă constituirea tribunalului arbitral, care, spre deosebire de instanțele de judecată de drept comun și chiar internaționale, se formează în conformitate cu **voința părților**, aceasta fiind regula principală pentru fiecare litigiu în parte.

Arbitrajul CCIR – Curții de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României

- Capitolul III din Regulile de Arbitraj vizează constituirea TA. Părțile pot conveni cu privire la numărul de arbitri, care trebuie să fie întotdeauna impar, fie un arbitru unic, fie un tribunal arbitral format din trei arbitri. În cazul în care părțile nu au convenit cu privire la numărul de arbitri, tribunalul arbitral este constituit din trei arbitri.
- Atunci când tribunalul arbitral urmează să fie constituit dintr-un arbitru unic, părților le este acordat un termen de 30 zile pentru a desemna împreună arbitrul. În cazul în care părțile nu desemnează arbitrul în acest termen, acesta va fi numit de Președintele Curții, în termen de 5 zile.

Arbitrajul CCIR – Curții de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României

În cazul în care tribunalul arbitral urmează să fie constituit dintr-un număr de trei arbitri, reclamantul și pârâtul vor desemna, fiecare, câte un arbitru, iar al treilea – supraarbitrul – va fi ales de cei doi arbitri.

Dacă oricare dintre părți nu desemnează arbitrul în termen, acesta va fi numit de Președintele Curții în termen de cel mult 5 zile. În cazul în care arbitrii desemnați nu convin, într-un termen de 5 zile asupra persoanei supraarbitrului, acesta va fi numit de Președintele Curții în același termen.

Arbitrajul CCIR – Curtii de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României

Data constituirii TA

Tribunalul arbitral este constituit la data acceptării de către supraarbitru sau, după caz, de către arbitrul unic, a alegerii sau desemnării sale.

Constituirea TA conform regulilor ICC

- Disputele în arbitrajul ICC sunt decise de un singur arbitru sau de trei arbitri.
- În cazul în care părțile nu au convenit asupra numărului de arbitri, Curtea numește un singur arbitru, cu excepția cazului în care disputa este de natură să justifice numirea a trei arbitri. În acest caz, solicitantul trebuie să numească un arbitru într-o perioadă de 15 zile de la primirea notificării deciziei Curții, iar pârâtul va desemna un arbitru într-o perioadă de 15 zile de la primirea notificării nominalizării făcută de reclamant. Dacă o parte nu reușește să nominalizeze un arbitru, numirea se face de către Curte.

Constituirea TA conform regulilor ICC

- În absența unei nominalizări comune și în cazul în care toate părțile nu pot accepta o metodă pentru constituirea tribunalului arbitral, Curtea poate numi fiecare membru al tribunalului arbitral și îl va desemna pe unul dintre aceștia pentru a acționa ca președinte.
- În acest caz, Curtea are libertatea de a alege orice persoană pe care o consideră adecvată pentru a acționa ca arbitru.

Constituirea TA în arbitrajele ICSID

- Procedura de constituire a tribunalului arbitral este expres reglementată de Capitolul IV, Secțiunea 2 din Convenția ICSID, dar și de 6 Reguli prevăzute în Capitolul I al Regulilor de arbitraj ICSID, care au rolul de a detalia și aplica procedura instituită prin Convenție. Potrivit acestor reglementări, Tribunalul se va constitui conform regulilor stabilite în convenția arbitrală sau, în lipsa unei convenții, potrivit unor proceduri prevăzute expres și detaliate.

Constituirea TA în arbitrajele ICSID

a. Constituirea Tribunalului potrivit convenției arbitrale

- Conform principiului priorității convenției arbitrale în constituirea instanței arbitrale, principala sursă care stabilește modalitatea de constituire a Tribunalului o reprezintă convenția arbitrală existentă la data înregistrării cererii arbitrale sau încheiată ulterior, ad-hoc și comunicată cu celeritate Secretarului-General al Secretariatului ICSID.
- În scopul constituirii în mod valabil a Tribunalului, convenția trebuie să prevadă modalitatea de numire a arbitrilor, cât și numărul acestora, **care trebuie să fie întotdeauna impar**, incluzând un arbitru unic.

Constituirea TA în arbitrajele ICSID

b. Constituirea Tribunalului în lipsa unei convenții arbitrale

- În cazul în care părțile nu ajung la o înțelegere privind constituirea Tribunalului anterior înregistrării cererii arbitrale, acestea, dacă nu au stabilit altfel, urmează procedura prevăzută de Regula nr. 2, care dispune după cum urmează:
 - – partea care formulează cererea arbitrală va propune celeilalte părți, în termen de 10 zile de la înregistrarea cererii, desemnarea unui arbitru unic sau a unui alt număr impar de arbitri și va specifica modalitatea de numire a acestuia/acestora;
 - – în termen de 20 zile de la primirea propunerii înaintată de către partea care a formulat cererea arbitrală, cealaltă parte, fie va accepta propunerea, fie va face o contra-propunere privind numărul de arbitri și modalitatea de numire a acestora;
 - – în termen de 20 zile de la primirea răspunsului, partea care a formulat cererea arbitrală va notifica cealaltă parte cu privire la acceptul sau refuzul său privind contra-propunerea primită.

Constituirea TA în arbitrajele ICSID

Termen limită

- În situația în care Tribunalul nu se constituie în termen de **90 de zile** (sau alt termen convenit de părți) de la înregistrarea cererii arbitrale, oricare dintre părți poate recurge la procedura prevăzută de Regula nr. 4, care îi permite să solicite **Președintelui Consiliului Administrativ al ICSID** (prin intermediul Secretarului-General) să numească arbitrii care nu au fost numiți, respectiv să desemneze Președintele Tribunalului.
- Urmare a cererii adresate, Președintele Consiliului Administrativ al ICSID trebuie să depună toată diligența în scopul efectuării numirilor necesare în termen de 30 de zile de la primirea cererii, cu consultarea prealabilă a părților.

Constituirea TA în arbitrajele ICSID

Când se consideră a fi constituit Tribunalul Arbitral

- Tribunalul se consideră a fi constituit în mod oficial, iar procedurile de arbitraj a fi deschise, la data la care Secretarul-General notifică părților acceptarea mandatelor de către arbitri. În ciuda acestei reguli, **în anumite cauze s-a considerat că data constituirii Tribunalului este data la care arbitrii au acceptat mandatul.**
- În scopul confirmării mandatului primit, înainte de prima sesiune a Tribunalului, fiecare arbitru va semna o declarație (în forma prestabilită în Regula nr. 6 (2)), cu privire la, *inter alia*, imparțialitatea sa, respectiv inexistența conflictelor de interese cu părțile litigiului, ori privind păstrarea confidențialității asupra oricăror informații privind litigiul.

Constituirea TA în arbitrajele LCIA

- Ca regulă, Tribunalul Arbitral va fi constituit dintr-un arbitru unic, excepție făcând situațiile în care părțile au convenit în scris altfel ori acelea în care Curtea de Arbitraj consideră că particularitățile disputei **reclamă un complet de trei ori chiar mai mulți arbitri.**

Constituirea TA în arbitrajele LCIA

- O reglementare atipică o regăsim în regulile **LCIA**. *Art. 8 (1)* prevede că în situația în care există mai mult de două părți, chiar dacă se prevede în clauza compromisorie că fiecare parte va numi un arbitru, totuși se va trece peste voința inițială a părților, iar membrii Tribunalului Arbitral vor fi numiți de Curte.
- Cu toate acestea, pe cale de excepție, în situația în care toate părțile declară în scris că intereselor lor generează doar două puncte de vedere contrare și nu mai multe, astfel încât să trebuiască numiți mai mult de doi arbitri, toate persoanele care alcătuiesc o parte a litigiului (având același interes) vor numi un arbitru, iar persoanele care alcătuiesc cealaltă parte a litigiului arbitral vor numi de comun acord un al doilea arbitru.

Constituirea TA în arbitrajele LCIA

- Un element de noutate în cadrul Regulilor de Arbitraj îl constituie procedura numirii în regim de urgență a unui arbitru unic provizoriu, până la constituirea Tribunalului Arbitral.
- Din punct de vedere formal, suplimentar față de cerințele enunțate mai sus, cererea de numire a unui astfel de arbitru trebuie să conțină (i) motivele pe care se întemeiază, (ii) enunțarea măsurilor solicitate în regim de urgență (de asemenea motivate), precum și (iii) dovada achitării taxei speciale aferente unei astfel de cereri și care va fi inclusă în Cheltuielile Arbitrajului.

Constituirea TA în arbitrajele UNCITRAL

Asemănător reglementărilor ICSID, și Regulile de arbitraj UNCITRAL impun un număr impar de membri, aplicând cu prioritate, regulile stabilite de părți în convenția arbitrală privind constituirea Tribunalului. Reglementările privind constituirea Tribunalului se regăsesc, în principal, în Capitolul III, art. 10-15.

Constituirea TA în arbitrajele UNCITRAL

Constituirea Tribunalului potrivit convenției arbitrale

În ipoteza în care părțile au decis constituirea Tribunalului dintr-un singur arbitru, atât reclamantul, prin notificarea de arbitraj, cât și pârâtul, prin răspunsul la notificare, înaintează o propunere de arbitru unic, având un termen de 30 de zile de la primirea comunicărilor de către toate părțile litigiului, pentru adoptarea unei decizii în acest sens. Dacă părțile **nu** ajung la o decizie de comun acord, arbitrul unic va fi desemnat de către autoritatea de nominare.

Constituirea TA în arbitrajele UNCITRAL

Constituirea Tribunalului în lipsa unei convenții arbitrale

În lipsa unei convenții arbitrale privind numărul arbitrilor și a modalității de numire a acestora, procedura de constituire a Tribunalului va fi inițiată de către reclamant, prin notificarea de arbitraj transmisă pârâtului, prin care va face o propunere privind numărul arbitrilor, propunere pe care pârâtul o poate accepta sau nu, prin răspunsul la notificare.

În cazul în care părțile decid ca Tribunalul să fie format din mai mult de 3 membri, acestea sunt libere să aleagă procedura de numire a arbitrilor.

Constituirea TA în arbitrajele UNCITRAL

Criterii privind naționalitatea arbitrilor

- În ceea ce privește naționalitatea arbitrilor, Convenția UNCITRAL impune condiții mai puțin restrictive în comparație, de exemplu, cu reglementările ICSID, **permițând arbitrilor să aibă orice naționalitate, inclusiv cea a statelor din care provin părțile.**

COBUZ & ASOCIATII
SOCIETATE CIVILĂ PROFESIONALĂ DE AVOCAȚI

Vă mulțumim pentru atenție!